

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 10.5.2010
KOM(2010)219 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE
6. správa Komisie o fungovaní systému kontroly tradičných vlastných zdrojov (2006 – 2009)
(článok 18 ods. 5 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000)

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE
6. správa Komisie o fungovaní systému kontroly tradičných vlastných zdrojov (2006 – 2009)

(článok 18 ods. 5 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000)

1. ÚVOD

Fungovanie systému kontroly tradičných vlastných zdrojov (ďalej len „TVZ“) je pravidelne predmetom správy predkladanej Európskemu parlamentu a Rade¹.

Kontrola systému TVZ sa opiera o tieto právne predpisy – rozhodnutie Rady 2007/436/ES, Euratom zo 7. júna 2007², nariadenie Rady č. 1150/2000 z 22. mája 2000³ a nariadenie Rady č. 1026/1999 z 10. mája 1999⁴.

Táto správa je šiestou správou tohto druhu. Predkladá a analyzuje fungovanie systému kontroly TVZ za obdobie rokov **2006 až 2009**, pričom predchádzajúca správa prijatá v roku 2007⁵ sa len čiastočne vzťahuje na rok 2006. Referuje o kontrolnej činnosti Komisie počas tohto obdobia, vyhodnocuje uskutočnené akcie a vyvodzuje z nich závery⁶. Správa takisto informuje najmä o finančných dôsledkoch, dôsledkoch z hľadiska sporov a právnych predpisov vyhradených pre tieto kontroly.

V prílohe 1 k tejto správe sa uvádza, aké sú ciele kontrol a ako funguje systém kontroly na úrovni Spoločenstva.

Tradičné vlastné zdroje: clá a poľnohospodárske poplatky splatné pri dovoze produktov pochádzajúcich z tretích krajín, ako aj odvody z produkcie cukru. Počas rokov 2006 – 2009 boli k dispozícii vo výške viac ako 63 miliónov EUR.

---

¹ Článok 18 ods. 5 nariadenia č. 1150/2000.

² Ú. v. EÚ L 163, 23.6.2007, s. 17.

³ Ú. v. ES L 130, 31.5.2000, s. 1 – 9, zmenené a doplnené nariadením Rady č. 105/2009 z 26. januára 2009 (Ú. v. EÚ L 36, 5.2.2009, s. 1).

⁴ Ú. v. ES L 126, 20.5.1999, s. 1.

⁵ KOM(06) 874 z 9.1.2007 (5. správa za obdobie rokov 2003 – 2005).

⁶ Správa sa vzťahuje na kontroly, ktoré vykonali inštitúcie Spoločenstva (Komisia a Dvor audítorov). Nevzťahuje sa na kontroly uskutočnené členskými štátmi, ktorých výsledky sú uvedené vo výročnej správe vypracovanej na základe článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

2. KONTROLNÁ ČINNOSŤ KOMISIE V ROKOCH 2006 – 2009

Kontroly Komisie na mieste sa opierajú o presnú metodiku, ktorej cieľom je kontrolovať súlad postupov s normou Spoločenstva. Plánujú sa v rámci ročného programu kontrol, ktorý na základe analýzy rizík vymedzí niekoľko oblastí, ktoré sa budú kontrolovať v jednom členskom štáte alebo vo viacerých členských štátoch. Vykonanie a priebeh kontrol sa uskutočňujú na základe postupov spoločných pre všetky kontroly a zahŕňajú použitie dotazníkov vopred zaslaných členským štátom, využitie kontrolných zoznamov, ktoré sa majú použiť na mieste na zabezpečenie súladu všetkých kontrol a následné vypracovanie správy.

2.1. Hlavné výsledky kontrolnej činnosti

Za obdobie rokov 2006 – 2009 Komisia vykonala **129 kontrol** na základe článku 18 nariadenia č. 1150/2000⁷. Jedenásť z týchto kontrol sa uskutočnilo podľa prístupu *Joint Audit Arrangement*⁸.

Zistilo sa **436 nezrovnalostí**, z čoho 224 prípadov má finančný dosah (51,4 %) a 110 prípadov má vplyv na regulačné opatrenia (25,2 %). Komisia prijala nevyhnutné opatrenia, pokiaľ ide o finančné dôsledky zistených nedostatkov.

2.1.1. Kontroly zamerané na colné aspekty

Od roku 2006 do roku 2008 Komisia iniciovala inšpekčné opatrenia zamerané na oblasť **tranzitu v rámci Spoločenstva** a tranzitu na základe **karnetov TIR**. Tieto akcie sa uskutočnili takmer vo všetkých členských štátoch. Zistili sa mnohé nezrovnalosti, najmä pokiaľ ide o monitorovanie (vrátane finančného) tranzitných operácií, ktoré neboli zúčtované v stanovených lehotách. Členské štáty boli vyzvané, aby prijali nevyhnutné opatrenia a prijali zodpovednosť za finančné dôsledky týchto nezrovnalostí.

Okrem toho sa pokračovalo v inšpekčných opatreniach zameraných na režimy **aktívneho zušľacht'ovacieho styku a colné uskladňovanie** v členských štátoch, v ktorých sa tieto akcie do roku 2006 neuskutočňovali. Tieto opatrenia upozornili na niektoré slabé stránky v riadení a kontrole týchto colných režimov, pričom niektoré z nich majú finančné dôsledky. Zainteresované členské štáty informovali Komisiu o tom, že prijali potrebné opatrenia.

Inšpekčné opatrenia v roku 2008 zamerané na **zjednodušené postupy v oblasti voľného pohybu tovaru** niekedy odhalili závažné nedostatky, pokiaľ ide o riadenie a kontrolu týchto postupov⁹. Komisia požiadala príslušné členské štáty, aby zistené nedostatky urýchlene odstránili.

Pri 129 kontrolách sa zistilo 436 nezrovnalostí.

Joint Audit Arrangements: osobitný spôsob pridruženej kontroly, keď útvary vnútorného auditu členského štátu vykonávajú kontrolu (audit) podľa metodiky schválenej Komisiou.

Tranzit v rámci Spoločenstva alebo na základe karnetov TIR: postup, ktorý umožňuje pohyb tovaru z tretích krajín s podmieneným oslobodením od ciel a poplatkov medzi dvoma miestami na území Spoločenstva alebo medzi rôznymi krajinami, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru TIR (medzinárodná cestná doprava).

Aktívny zušľacht'ovací styk: colný režim, ktorý umožňuje dovoz produktov z tretích krajín s podmieneným oslobodením od dovozného cla s cieľom ich opätovného vývozu po

⁷ Pozri v prílohe 2 rozdelenie kontrolovaných oblastí medzi členskými štátmi.

⁸ Kontroly uskutočnené v DK, NL a AT.

⁹ Pozri v prílohe 2 rozdelenie kontrolovaných oblastí medzi členskými štátmi.

Na druhej strane, inšpekčné opatrenia zamerané na dovoz **banánov**, ktoré sa uskutočnili v roku 2008, neodhalili žiadne vážne nedostatky. Cieľom týchto opatrení bolo zistiť, či členské štáty odstránili početné nedostatky zistené v roku 2001 a správne uplatňovali nové ustanovenia Spoločenstva v tejto oblasti. Odhalilo sa len niekoľko slabých stránok, pokiaľ ide o dodržiavanie pravidiel o vážení banánov.

V roku 2009 sa takmer vo všetkých členských štátoch uskutočnili inšpekčné opatrenia zamerané na **vnútroštátne stratégie v oblasti colnej kontroly**. Ich cieľom bolo preveriť, či členské štáty zaviedli, pokiaľ ide o TVZ, stratégiu colnej kontroly, ktorá je globálna, účinná a efektívna, ako aj štruktúry a postupy, ktoré na základe analýzy rizík umožňujú chrániť finančné záujmy Únie uskutočňovaním účinných colných kontrol. Komisia vyzvala viaceré členské štáty, aby odstránili nedostatky zistené kontrolami pri preclievaní a následnými kontrolami, a aby prijali nevyhnutné opatrenia s cieľom zlepšiť účinnosť colných kontrol. Tieto inšpekčné opatrenia pokračujú v roku 2010 v piatich členských štátoch¹⁰.

V roku 2007 a 2008 Komisia v piatich členských štátoch skúmala, akým spôsobom tieto štáty zabezpečili, že **pripomienky** Komisie a Európskeho dvora audítorov, ktoré vyplynuli z ich predchádzajúcich kontrol, sa formou **nadväzujúcich opatrení** zrealizovali. Tieto opatrenia si nevyžadujú osobitné pripomienky Komisie.

2.1.2. Kontroly zamerané na oblasť účtovníctva

Oblasťou, v ktorej Komisia opakovane uskutočňuje kontroly vo všetkých členských štátoch¹¹, je **vedenie samostatného účtovného záznamu**. Tento účtovný záznam je totiž bohatým zdrojom informácií o spôsobe, ktorým si orgány plnia svoje povinnosti v oblasti správy TVZ (stanovenie nárokov, správa záruk, monitorovanie vymáhania, zrušenie, odpísanie nedobytných nárokov). Kontroly v tejto oblasti v období rokov 2006 – 2009 potvrdili, že napriek usmerneniam, ktoré Komisia poskytla v decembri 2007¹², pretrvávajú najmä jednorazové chyby. V niektorých členských štátoch však pretrvávajú systémové chyby, ktoré boli dôvodom na začatie konaní o porušení práva. Členské štáty na seba zobrali zodpovednosť za finančné dôsledky zistených nezrovnalostí. Celková situácia sa však pomaly zlepšuje vďaka tlaku, ktorý kontroly zo strany Komisie predstavujú, ale aj vďaka tomu, že vo väčšine členských štátov sa zaviedol colný a/alebo účtovný počítačový nástroj, ktorý umožňuje zmenšiť riziko výskytu chýb. Opatrenia sa v tejto oblasti budú uplatňovať aj v budúcnosti.

Okrem toho sa v niekoľkých členských štátoch vrátane tých, ktoré pristúpili k Únii v roku 2007, uskutočnili všeobecnejšie inšpekčné opatrenia s cieľom vyhodnotiť ich **systémy vyberania TVZ**. Výsledky uskutočnených kontrol umožnili konštatovať, že zavedené systémy vyberania boli primerané, aj keď

prepracovaní.

Colný sklad: colný režim umožňujúci uskladnenie tovarov z tretích krajín, ktoré sú podmienene oslobodené od dovozného cla.

Zjednodušené postupy: postupy umožňujúce podať colné vyhlásenie, ktoré neobsahuje všetky potrebné vyhlásenia alebo doklady a/alebo v súvislosti s ktorým nie je nutné predložiť tovar colnému úradu. Následne je vykonané vyúčtovanie.

Zúčtovanie TVZ zabezpečujú členské štáty týmito dvomi spôsobmi:
– **bežnom účtovný záznam** pre nahradené alebo zaručené sumy (tieto sumy sa odvádzajú do rozpočtu Únie),
– **samostatný účtovný záznam** pre sumy, ktoré neboli nahradené, alebo sumy zaručené, ktoré boli predmetom sporu.

Systém vyberania TVZ: súbor systémov a postupov zavedených členskými štátmi s cieľom zabezpečiť zistenie, zúčtovanie, vymáhanie a odvádzanie TVZ.

Nedobytný nárok sa odpíše zo samostatného účtu. Príslušná suma sa musí odvieť Komisii okrem

¹⁰ BE, BG, DK, AT, RO.

¹¹ Túto oblasť, ktorá dopĺňa hlavnú oblasť, zahŕňa každá kontrolná misia.

¹² Dokument ACOR/2007-12/agenda-04.

sa zistilo niekoľko štrukturálnych a jednorazových chýb.

prípadu, keď nárok nie je možné vymôcť z dôvodu vyššej moci alebo z dôvodu, za ktorý nenesie zodpovednosť členský štát.

Na druhej strane sa uskutočnilo niekoľko osobitných inšpekčných opatrení, pokiaľ ide o vybavovanie **nedobytných nárokov** zo strany členských štátov. Zistili sa závažné nezrovnalosti (sumy, v prípade ktorých nebolo oslobodenie od odvodu opodstatnené, sumy neoznámené Komisii atď.). Niektoré mali finančné dôsledky.

2.2. Následné opatrenia vyplývajúce z inšpekčných opatrení Komisie

2.2.1 Následné opatrenia v oblasti právnych predpisov

Ak sa pri kontrolách zistia nedostatky alebo medzery vo vnútroštátnych právnych alebo správnych predpisoch, členské štáty sa v takomto prípade vyzvú, aby prijali nevyhnutné opatrenia vrátane opatrení právneho alebo správneho charakteru na zosúladenie svojich právnych predpisov s požiadavkami Spoločenstva. Tieto nápravy sú okamžitým a nezanedbateľným dôsledkom kontrolnej činnosti Komisie. Zistené nedostatky sú okrem iného dôležitým zdrojom informácií o problémoch, ktorým členské štáty čelia pri uplatňovaní colných predpisov, a o vplyve týchto nedostatkov na TVZ.

2.2.2 Súdne konania

Niektoré body právnych predpisov sú zdrojom rozporu medzi členskými štátmi a Komisiou. Komisia preto nemá inú možnosť, ako začať konanie vo veci **porušenia právnych predpisov** (článok 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie). K 31. decembru 2009 sa 10 prípadov týkajúcich sa 6 členských štátov nachádzalo na rôznych stupňoch konania (výzva, odôvodnené stanovisko, postúpenie veci Súdnemu dvoru).

V období rokov 2006 – 2009 Európsky súdny dvor vyniesol v konaniach vo veci porušenia právnych predpisov začatých na podnet Komisie niekoľko dôležitých rozsudkov. Príslušné členské štáty museli v prípadoch, keď to bolo potrebné, zobrať na seba zodpovednosť za finančné dôsledky. V prípade niektorých rozsudkov sú tieto finančné dôsledky stále predmetom vyhodnocovania alebo vyrovnania.

V roku 2006 v rozsudku z 23. februára¹³ Súdny dvor potvrdil pozíciu Komisie týkajúcu sa lehôt, v ktorých musia členské štáty zúčtovať colné poplatky v prípade, že kontroly uskutočnia *ex-post*. Súdny dvor okrem toho uviedol, že zúčtovanie v žiadnom prípade nebráni uplatneniu práva povinného na obhajbu.

Zúčtovanie: *zapísanie výšky colných poplatkov do colných účtovných registrov.*

Následné kontroly: *colné kontroly uskutočňované členskými štátmi po preclení tovaru.*

Dňa 5. októbra 2006 Súdny dvor potvrdil pozíciu Komisie a konštatoval, že niektoré členské štáty neprávom odmietajú odvieť do rozpočtu Spoločenstva určité kategórie súm, t. j. TVZ čiastočne vyberané v rámci splátkového

Nezúčtovanie tranzitu:

¹³ Vec C-546/03.

kalendára¹⁴ a zabezpečené a nesporné clá v rámci nezúčtovaných tranzitných operácií, ktoré sa uskutočnili ako tranzity v rámci Spoločenstva¹⁵ alebo na základe karnetov TIR¹⁶. V ten istý deň Súdny dvor zamietol žalobu proti Holandsku z dôvodu, ktorý súvisí s dôkazným bremenom, pričom uznal, že členské štáty musia oznámiť porušenie právnych predpisov alebo nezrovnalosť ihneď, ako sa o nich dozvedia, a teda v prípade potreby pred uplynutím lehôt na zúčtovanie¹⁷. Súdny dvor ďalej uznáva povinnosť členských štátov uschovávať doklady týkajúce sa zistení počas obdobia, kedy je možné vykonať opravy a kontroly týchto dokladov¹⁸.

Súdny dvor potvrdil 18. októbra 2007, že nedodržanie povinnosti ustanovenej právnymi predpismi Spoločenstva znamená porušenie právnych predpisov, aj keď toto porušenie nemá negatívne dôsledky, ktoré by poškodzovali finančné záujmy Únie¹⁹.

Súdny dvor potvrdil 22. januára 2009 pozíciu Komisie týkajúcu sa uplatňovania predpisov o stanovovaní nárokov na TVZ a odvádzaní TVZ v prípade nezrovnalostí zistených pri operáciách dočasného dovozu na základe karnetov ATA²⁰. Zároveň potvrdil, že tento druh operácie treba považovať za zaručený v zmysle právnych predpisov o TVZ.

Súdny dvor podporil 19. marca 2009 pozíciu Komisie týkajúcu sa lehôt na zúčtovanie colných dlhov súvisiacich s nezúčtovaním tranzitných operácií. Na druhej strane, na rozdiel od Komisie usúdil, že pokiaľ tovar prišiel do miesta určenia v lehote a v omeškaní bolo iba zúčtovanie, nevzniká žiadny dlh, a teda sa nemôže uplatniť žiadny úrok z omeškania²¹.

Napokon Súdny dvor 15. decembra 2009 potvrdil, že ako TVZ nemôžu členské štáty odmietnuť do rozpočtu odviesť dovozné clo na vojenský materiál a materiál dvojakého využitia²². Prípady takýchto nezrovnalostí sa týkajú obdobia do 1. januára 2003, pričom nariadením č. 150/2003 z 21. januára 2003²³ sa od tohto dátumu ustanovila možnosť oslobodenia od takéhoto cla za určitých podmienok. Súdny dvor takto zamietol argument dotknutých štátov, ktorý je založený na článku 296 Zmluvy o ES²⁴ (možnosť odmietnuť poskytnúť informácie, ktorých poskytnutie by bolo v rozpore so základným záujmom bezpečnosti členských štátov). V súčasnosti sa vyhodnocujú finančné dôsledky, pretože doteraz tieto štáty vždy odmietali poskytnúť účtovné informácie, ktoré sú potrebné na takéto vyhodnotenie.

tranzit, v prípade ktorého sa nepreukázalo, že tovar prišiel do miesta určenia. V tomto prípade sa colné poplatky a dane musia zúčtovať a vymáhať.

Karnety ATA: karnety, ktoré umožňujú uskutočňovať dočasný dovoz a tranzit tovaru z tretích krajín bez platenia cla a poplatkov medzi rôznymi tretími štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru ATA. (dohovor o dočasnom dovoze).

¹⁴ Vec C-378/03.

¹⁵ Vec C-275/04.

¹⁶ Vec C-105/02 a vec C-377/03.

¹⁷ Vec C-312/04.

¹⁸ Vec C-275/04.

¹⁹ Vec C-19/05.

²⁰ Vec C-150/07.

²¹ Vec C-275/07.

²² Veci C-284/05, C-294/05, C-372/05, C-387/05, C-239/06, C-409/05 a C-461/05.

²³ Ú. v. ES L 25, 30.1.2003, s. 1.

²⁴ Článok 346 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

2.2.3 Finančné dôsledky

Počas obdobia rokov 2006 – 2009 predstavujú dodatočné čisté sumy zaplatené Komisii na základe zistení uvedených v jej správach o kontrolách, na základe kontrol uskutočnených Dvorom audítorov alebo na základe iných kontrolných činností Komisie, viac ako **130 miliónov EUR**²⁵.

Okrem toho sa požadovalo zaplataenie úrokov z omeškania za oneskorený odvod TVZ. Celková suma uvedených úrokov z omeškania zaplatená členskými štátmi predstavuje takmer **107 miliónov EUR**²⁶.

2.3. Činnosť Komisie na zlepšenie vymáhania TVZ

Komisia má okrem kontrol uskutočňovaných na mieste v členských štátoch k dispozícii viacero ďalších prostriedkov, ktoré jej umožňujú dozerať na činnosť v oblasti vymáhania TVZ. Náležité použitie týchto prostriedkov zároveň umožňuje uvedené vymáhanie účinne zlepšiť.

2.3.1 Preskúvanie odpísaných nedobytných nárokov

Členské štáty musia prijať nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie odvodov odpísaných a nedobytných nárokov okrem prípadu, keď nie je možné vymôcť nároky z dôvodu vyššej moci alebo z dôvodov, za ktoré nenesú zodpovednosť členské štáty (článok 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000).

V súlade s právnymi predpismi môže členský štát od povinnosti odvieť sumu nedobytného nároku vo výške viac ako 50 000 EUR oslobodiť iba Komisia. Pokiaľ ide o sumy nižšie, ako je táto medzná hodnota, členské štáty sa samy rozhodnú (bez toho, aby tým boli dotknuté kontroly na mieste, ktoré uskutočňuje Komisia), či sú splnené podmienky na oslobodenie od tejto povinnosti.

Preskúvanie žiadostí o oslobodenie od uvedenej povinnosti Komisiou bolo pre Komisiu osobitne dôležitou úlohou, ktorej význam stále rastie. Prijatím nariadenia č. 2028/2004 zo 16. novembra 2004 sa totiž spresnil pojem *definitívne nedobytné nároky* a stanovili sa osobitné podmienky, za ktorých možno považovať určité nároky za nedobytné. Tieto nové podmienky umožnili štátom „vyčistiť“ ich oddelené účty odpísaním z týchto účtov mnohých nárokov, ktoré sa považujú za nedobytné. Na tieto účely sa stanovilo prechodné obdobie, ktoré končí 30. septembra 2009.

Komisia preto musela čeliť veľmi výraznému nárastu počtu žiadostí, najmä v roku 2008 a 2009, čo bola výzva, na ktorú sa jej podarilo reagovať. Za obdobie rokov 2006 – 2009 dostala 1 017 žiadostí (z čoho 589 žiadostí sa vzťahovalo iba na rok 2008) týkajúcich sa celkovej hrubej sumy takmer **394 miliónov EUR**²⁷. Pokiaľ ide o žiadosti vybavované počas tohto obdobia

Žiadosť o oslobodenie od povinnosti odvieť nedobytné a odpísané nároky: postup, ktorý umožní Komisii zistiť, či vinu za nedobytnosť nároku možno alebo nemožno pripísať členskému štátu. V prípade zamietnutia žiadosti musí byť suma vyplatená Komisii.

Cieľom preskúmania oznámených prípadov Komisiou je posúdiť, či členské štáty zabezpečujú vymáhanie nárokov s náležitou starostlivosťou. Majú sa takto podnietiť k tomu, aby svoju činnosť vykonávali riadne.

²⁵ Tento údaj nezahŕňa sumy, ktoré sa od členských štátov požadovali, ale ešte neboli odvedené.

²⁶ Tieto údaje, najmä za rok 2009, sú naďalej čiastkové, pričom finančné dôsledky možno vyhodnotiť komplexne iba v prípade, že členské štáty zozbierajú potrebné účtovné informácie.

²⁷ Za obdobie rokov 2003 – 2005 dostala Komisia 176 žiadostí týkajúcich sa takmer 39 miliónov EUR.

(staré prípady a prípady podané počas uvedeného obdobia), Komisia udelila výnimku v 497 prípadoch, ktoré predstavujú sumu takmer **152 miliónov EUR**. Na druhej strane sa zamietlo 168 žiadostí o oslobodenie od povinnosti zodpovedajúcich viac ako **62 miliónom EUR** (hrubá suma), ktoré sa mali odvieť. Komisia musela požiadať členské štáty o dodatočné informácie takmer v 50 % prípadov skúmaných žiadostí. K 31. decembru 2009 sa vybavilo 165 žiadostí, ktoré sa týkali približne **57 miliónov EUR**.

Na druhej strane, od 1. januára 2010 funguje nová databáza **WOMIS** (*Write-Off Management and Information System*). Ide o viacjazyčný nástroj navrhnutý tak, aby umožnil zasielanie žiadostí o oslobodenie od povinnosti pomocou databázového a komunikačného softvéru určeného oprávneným používateľom z členských štátov a z Komisie. Bude zabezpečovať jednoduchšiu a bezpečnejšiu správu žiadostí členských štátov a umožní predkladať číselné údaje a náležité informácie o monitorovaní uvedených žiadostí.

2.3.2 Riešenie chýb pri stanovovaní výšky nároku, ktoré vedú k strate na TVZ

Vo svojom rozsudku z 15. novembra 2005²⁸ Súdny dvor potvrdil pozíciu Komisie a výslovne uznal, že povinnosť členských štátov stanoviť výšku nároku Spoločenstiev v súvislosti s TVZ (potom ho odvieť do rozpočtu Únie) vzniká hneď po splnení podmienok ustanovených v colných predpisoch. Nie je teda nutné, aby k stanoveniu skutočne došlo. Oslobodenie od povinnosti odvieť TVZ je možné iba v prípade, že suma je nedobytná z dôvodu vyššej moci alebo z dôvodov, za ktoré nenesie zodpovednosť členský štát. Členské štáty preto musia niesť zodpovednosť za finančné dôsledky svojich chýb.

Na základe tohto judikátu Komisia uskutočnila v priebehu rokov 2006 – 2009 monitorovanie administratívnych chýb poškodzujúcich finančné záujmy Únie, ktorých sa dopustili členské štáty (kontroly na mieste, oznamovanie vnútroštátnych rozhodnutí o vrátení alebo odpustení colných poplatkov z dôvodu administratívnej chyby atď.). Vďaka tomuto monitorovaniu mohla Komisia v období rokov 2006 – 2009 vyžadovať od členských štátov, aby odvedli viac ako **85 miliónov EUR** (hrubá suma).

2.3.3. Databáza OWNRES

Podľa nariadenia č. 1150/2000 sú členské štáty povinné Komisii poskytovať informácie o prípadoch podvodov a nezrovnalostí, ktoré sa týkajú nárokov na TVZ presahujúcich 10 000 EUR. Tieto informácie sa oznamujú prostredníctvom databázy **OWNRES**.

Táto databáza poskytuje Komisii informácie potrebné na monitorovanie vymáhania finančných prostriedkov a na prípravu kontrol na mieste. Oznamované údaje sa zároveň využívajú pri realizácii rôznych analýz, ktoré uskutočňuje Úrad pre boj proti podvodom (OLAF).

Databáza OWNRES: databáza, v ktorej členské štáty zaznamenávajú údaje o všetkých prípadoch podvodov a nezrovnalostí, ktoré zistili členské štáty a ktoré sa týkajú nárokov na TVZ presahujúcich 10 000 EUR.

²⁸

Vec C-392/02.

2.4. Monitorovacie činnosti zamerané na prístupujúce štáty

V rámci prípravy na prístupenie Bulharska a Rumunska vykonala Komisia v roku 2006 monitorovacie návštevy špecifické pre oblasť TVZ. Tieto návštevy, ako aj realizované simulačné účtovné cvičenia umožnili Komisii pred týmto prístupím dosiahnuť prijateľný stupeň istoty, že správne orgány týchto štátov sú schopné uplatňovať *acquis communautaire* v oblasti TVZ.

Pokiaľ ide o Chorvátsko, v roku 2008 sa zaviedol program monitorovania, aby sa pripravilo prístupenie za čo možno najlepších podmienok. V programe sa pokračuje aj v roku 2010.

3. HODNOTENIE SYSTÉMU KONTROLY

Nezrovnalosti zistené vo fungovaní systému kontroly TVZ v období rokov 2006 – 2009 potvrdzujú, rovnako ako v predchádzajúcich rozpočtových rokoch, užitočnosť kontrol, ktoré Komisia uskutočňuje. Náprava nesprávnych vnútroštátnych postupov členskými štátmi, zúčtovanie jednotlivých prípadov, jednorazové nápravy zistených nedostatkov, vysvetlenie predpisov Spoločenstva, zjednotené zlepšovanie predpisov Spoločenstva v prípade pretrvávajúcich nedostatkov atď. sú *tradičné nástroje*, ktorými Komisia uskutočňuje svoje kontrolné akcie.

Finančné dôsledky sú viditeľnými dôsledkami kontrol uskutočnených na mieste, ale nie sú jediným dôvodom ich uskutočňovania. Tieto rôzne kontroly si kladú za cieľ, aby sa zaručilo riadne financovanie rozpočtu EÚ, pokiaľ ide o TVZ. Zároveň umožňujú, vďaka všetkým informáciám získaným od členských štátov, zlepšiť dodržiavanie právnych predpisov Spoločenstva členskými štátmi a dokonca ovplyvniť proces zlepšovania právnych predpisov v záujme lepšej ochrany finančných záujmov Únie.

4. ZÁVER

Výsledky zistené v rokoch 2006 – 2009 potvrdzujú, že je nevyhnutné, aby Komisia kontroly uskutočňovala. Preukázalo sa to najmä na úrovni zlepšovania dodržiavania právnych predpisov Spoločenstva súvisiacich s ochranou finančných záujmov Únie, ale aj na finančnej úrovni (celková odvedená čistá suma vo výške približne **237 miliónov EUR**). Tieto inšpekčné opatrenia okrem toho umožňujú zaistiť rovnosť zaobchádzania so všetkými členskými štátmi, tak na úrovni uplatnenia colných a účtovných predpisov, ako aj na úrovni ochrany finančných záujmov Únie.

Komisia v budúcnosti zamýšľa:

- **zachovať si svoju úlohu v oblasti kontrol na mieste** tým, že bude naďalej zlepšovať svoje kontrolné postupy (nástroje auditu atď.),

- pokračovať v **posilňovaní dohľadu nad činnosťami vymáhania nárokov** v členských štátoch,
- pokračovať v **monitorovacej činnosti** zameranej na prístupujúce štáty s cieľom dosiahnuť prijateľný stupeň istoty, že systémy vyberania TVZ v týchto krajinách sú v súlade s požiadavkami Spoločenstva, a to najneskôr ku dňu ich prístúpenia.
-